

VERKSAMHETSPLAN
2021

Allmänna målsättningar

Föreningen Rädda Lumparn grundades på våren 2014 av invånare runt Lumparn som var bekymrade för sina närvatten, dvs själva Lumparn och dess vikar. Föreningens syfte är enligt föreningens stadgar att förbättra vattenkvaliteten i Lumparn och dess viks-system, öka kunskapen och intresset för lokalt vattenskyddsarbete, stöda fiskevårdsinsatser samt möjligheten till rekreation.

Föreningen fullföljer sitt syfte genom att:

- initiera, koordinera, stöda och genomföra konkreta vattenskyddsåtgärder i området
- informera om Lumparns tillstånd, uppföljning av det och de utförda åtgärderna
- opinionsbildning för att väcka intresse och öka förståelsen för Lumparns vattenmiljö
- ansöka om finansiering för åtgärder

Föreningens bidrag till Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda

Föreningen Rädda Lumparns verksamhet bidrar i sin helhet till förverkligande av Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda. Största fokus läggs naturligtvis på förverkligande av mål 3 "Allt vatten har god kvalitet" där föreningen arbetar för renare vatten i Lumparns tillrinningsområde, dvs sjöarna, dricksvattentäkterna, diken, vikarna och själva Lumparn. De åtgärder, informationsinsatser, erfarenheter och goda exempel som föreningens verksamhet ger upphov till kan sedan genomföras på hela Åland. Förutom mål 3 bidrar föreningens verksamhet även direkt till mål 4 "Ekosystem i balans och biologisk mångfald" genom vårt arbete med bland annat fiskevårdsfrågor och mål 6 "Markant högre andel energi från förnyelsebara källor och ökad energieffektivitet" i och med föreningens satsning på klimatförändringens påverkan på vattenbalansen, dricksvatten och belastning på vattendragen.

Föreningens verksamhet bidrar även till de två sociala målen, mål 1 och 2, eftersom föreningsverksamheten och samverkan med andra med liknande intresse och vilja att förbättra ökar välmåendet. En av föreningens viktigaste deviser är att ha roligt tillsammans! Föreningen bidrar även till ökad tillit i samhället och ger medlemmarna möjligheten att vara delaktiga i samhället. Föreningen bidrar också i högsta grad till mål 5 "Attraktionskraft för boende, besökare och företag" genom en bättre vattenkvalitet på Åland och en anda av gemensamma frivilliga åtgärder och till mål 7 "hållbar produktion och konsumtion" genom att visa på alternativa mönster att agera som konsument i vårt samhälle.

Verksamhet 2021

Föreningens verksamhet bygger på stadgarnas syftesparagraf, dvs konkreta vattenskyddsåtgärder, information om Lumparn, opinionsbildning och öka förståelsen samt ansöka om finansiering.

Under föreningens åttonde verksamhetsår kommer vi att arbeta vidare med de projekt och initiativ som startats, etablera nya projekt och utreda olika finansieringskällor till dessa. Informationsåtgärder om att fiska och äta smartfisk från Lumparn är en stor del av detta.

Med anledning av rådande covid-19 pandemi kan verksamheten och aktiviteter som planeras under året bli tvungna att ställas in, ställas om eller skjutas upp.

Konkreta vattenskyddsåtgärder

Pågående projekt

Infiltrationsdamm och utjämningsdike vid Storängsdiket i Jomala: föreningen har redan i tidigare tagit fram en projektplan för en infiltrationsdamm högre upp i Storängsdiket. Detta projekt planeras vidare i samarbete med Jomala kommun.

Dikesförbättring i Lemland: under året kommer Ressumdiket att förbättras så att det kan fungera som modell hur diken bör grävas i vattenvårdssyfte. I förlängningen kunde en modell för hur man beräknar fördelningen av kostnader i dylika projekt tas fram. Föreningen följer arbetet.

Pumpstationer: åtgärder för att hindra bräddningar av pumpstationerna utreds och konceptet "Adoptera din pumpstation" utvecklas.

Finbyområdet bevakas vidare, med rapporten "Finbydiket - hur blev det såhär?" som underlag.

Nya projekt

Flera nya projektförslag för vatten- och fiskevårdsåtgärder finns på föreningens agenda. Flera privatpersoner, som vill genomföra projekt på egen mark, har varit i kontakt med föreningen. Föreningens roll i denna typ av projekt är att hjälpa till med att identifiera de rätta områdena och rätta åtgärder för dessa. Vidare hjälper föreningen till med att ta fram projektplaner för konstruktionerna och söka finansiering om sådant behov finns. Föreningen finns som stöd och pådrivande för att projektet ska genomföras.

Informationsspridning och opinionsbildning

Föreningen vill sprida kunskap om Lumparns tillstånd samt påverka den allmänna opinionen, de beslut som fattas gällande Lumparns tillstånd samt öka förståelsen för att åtgärder behövs för att förbättra tillståndet i Lumparn och dess viksysteem.

Dikes- och pumpstationsvandringar

Dikesvandringarna, som föreningen arrangerat under de gångna åren i olika delar av Lumparns tillrinningsområde, är ett fungerande och lyckat koncept för att väcka allmänhetens, markägares och jordbrukares intresse för dikena och Lumparn. Dessa kommer att fortsätta även 2021 samt utökas med vandringar till pumpstationer i samarbete med kommunernas ansvariga.

Lumparn runt

Föreningen deltar tillsammans med sju andra organisationer med en artikel i publikationen LUMPARN RUNT, en publikation för ökat samarbete och gemenskap för byar runt Lumparn.

Projektet Håll Lumparn ren - Braxen och hjältarna

Den tecknade Braxen-fisken är en figur skapad av Sandra Törnroth, på uppdrag av Rädda Lumparn. Figuren ska på ett enkelt och roligt sätt åskådliggöra vad vi alla, var och en, kan göra för att förbättra vattenmiljön i Lumparn.

Projektet består, förutom av figuren, av riktade besök till barnfamiljer och olika sammanhang där barn och unga finns. De som genomför projektet är kulturarbetare, till exempel skådespelare, författare och musiker, som genom ord och ton berättar om Lumparn och alla dem som lever där. Rädda Lumparns braxen-fisk kan också besöka Folkhälsans simskolor, Ålands Naturskola, Tall Ships Race och medverka i Åland 100.

När Braxen introducerats för de åländska barnen ska de börja med att döpa hen. Sedan ska de hitta nämnda brax (på skyltar) på simstränder och i småbåtshamnar, där fisken påminner om hur viktigt det är att inte belasta Lumparn – varken med skräp eller näring. Målgruppen är alla som vill bli och känna sig som hjältar och hjälpa Braxen att hålla Lumparn ren. (Förebilden till detta projekt är kampanjen Håll skärgården ren och deras Sop-Sälle). Målet är väcka intresse och engagemang, förändra attityder och få människor att förstå att det vi gör på land får konsekvenser för havet och Lumparn.

Skyltar med den illustrerade braxen och korta uppmaningar placeras ut på de ställen människor samlas vid Lumparns stränder. Vykort och tygväskor med braxen-fisken trycks upp och delas ut/säljs vid Rädda Lumparns evenemang för att ytterligare göra figuren känd och etablerad som en symbol för lokalt vattenskyddsarbete på gräsrotsnivå. Även korta filmer på sociala media produceras för att uppmana till hjältedåd av var och en som är på filmerna. Projektet planeras göra i samverkan med andra föreningar och aktörer. Initialt har föreningen tagit kontakt med Folkhälsan, Ålands naturskola och Litteraturföreningen. För att planera och genomföra projektet anlitas en projektledare som får anlita kulturarbetare, samordna evenemang tillsammans med övriga föreningar och samarbetspartners samt ansvara för projektbudgeten och redovisning.

Föreningen har beviljats 10 000 euro i PAF stöd, vilket betalas ut i efterskott mot delredovisning och/eller slutredovisning.

Baltic Fish projektet

Rädda Lumparn och Ålands fiskare medverkar i det interregionala projektet Baltic Fish som ägs av John Nurminens stiftelse och finansieras av Baltic Sea Action Planfonden. Rädda Lumparn vill genom sitt medverkande öka intresset för att använda smartfisk (t ex braxen) i matlagningen. Det medför att vi tar upp näring ur vattnet, samtidigt som vi får en lokalproducerad råvara. Initiativtagare till projektet är John Nurminens Stiftelse. Baltic Fish projektet är delfinansierat av Baltic Sea Action Plan-fonden via NEFCO och drivs i samarbete med flera miljöorganisationer runt Östersjön. Föreningen anlitar HS Consulting, Harriet Strandvik, som projektledare för Rädda Lumparns del av projektet. Projektet avslutas under 2021. Projektstödet från John Nurminens Stiftelse utbetalas mot redovisning.

Åland 100 och Tall Ships Race

Föreningen deltar i aktiviteter för att synliggöra sitt arbete, genom pågående projekt och övrig verksamhet.

Luncher med sakkunniga

Under året planerar föreningen bjuda in sakkunniga i olika områden till lunchmöte, för att uppdatera föreningens aktiva, knyta kontakter och lära sig nytt.

Internationellt samarbete

Föreningen Rädda Lumparn har etablerat kontakter med motsvarande aktörer inom det lokala vattenskyddet bland annat på Gotland. Dessa kontakter ger föreningen nya idéer, information och inspiration. Samtidigt får föreningens arbete synlighet utanför Åland. Dessa kontakter upprätthålls och vidareutvecklas under 2021. Gotlandsgänget bjuds även till studiebesök till Åland.

Kommunikation

Föreningen kommer under 2021 att kommunicera om sin verksamhet både extern och internt. Föreningen hemsida www.raddalumparn.ax och Facebook-grupp är viktiga kanaler för såväl den interna som externa kommunikationen. Facebook-gruppen hanteras av styrelsemedlemmarna och hemsidan av föreningens sekreterare. Även e-postbrev till nuvarande och nya medlemmar skickas ut under året. I mån av möjlighet kommer föreningen även att annonsera om sin verksamhet i lokaltidningarna.

Organisation

Enligt föreningen stadgar ska årsmötet hållas före utgången av maj. På årsmötet har föreningens medlemmar möjlighet att påverka föreningens verksamhet, slå fast verksamhetsplan och budget samt välja styrelse. Styrelsen sammanträder 8-10 gånger per år. En föreningssekreterare anlitas på timbasis.

Ekonomi

Föreningens intäkter består främst av medlemsintäkter samt projektbidrag. Utgifterna består främst av kostnader kring de konkreta projekten, andra köpta tjänster, marknadsföringskostnader och möteskostnader.

Budget 2021

Intäkter

Medlemsintäkter	1 200
Andra bidrag och understöd	
Baltic Fish, John Nurminens Stiftelse	10 642
Braxen och hjältarna, PAF	10 000
Intäkter totalt	21 842

Kostnader

Baltic Fish	12 200
Köpta tjänster, projektledning och administration	10 700
Information och pr	1 500
Braxen och hjältarna	15 000
Köpta tjänster, arvode till skådespelare och musiker	3 000
Köpta tjänster, projektledning	5 000
Information och pr	
Badstrandsskyltar och övrig tryckning	5 000
Layout och tryck	500
Utplacering (frivilligt arbete 10 pers. x 20 h x 6 euro, 1200 euro)	
Vykort, tygkassar	1 000
Evenemangskostnader och övrigt (dräkter, rekvisita)	500
Övrig verksamhet	10 300
Köpta tjänster, sekreterare	6 000
Köpta tjänster, arvoden för föredragshållare / experter	1 000
Information- och pr, annonsering	1 000
Rese- och transportkostnader	800
Webbkostnader och bokföringsprogram	400
Postningskostnader	100
Medlemsavgifter	70
Möteskostnader	500
Hyror	200
Övrigt	230
Kostnader totalt	37 500
Differens	- 15 658